

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg
Sundhedsminister Ellen Trane Nørby

Bemærkninger til L 60 - Ophævelse af forbuddet mod dobbeltdonation og ændring af reglerne for kastration

17. oktober 2017

LGBT Danmark, Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner, har allerede under den almindelige høringsproces indgivet hørings svar og er tilfreds med på flere områder at være imødekommet. Vi har dog nogle yderligere bemærkninger til det fremsatte lovforslag.

Ægdonation

I forhold til ægdonation bestemmer lovforslaget, at det alene kan ske ved medicinsk indikation. Hertil skal LGBT Danmark bemærke, at vi får mange henvendelser fra par bestående af to kvinder, som ønsker at bruge indbyrdes ægdonation, selvom der ikke er medicinsk indikation. LGBT Danmark er opmærksom på, at risikoen for svangerskabsforgiftning er ca. tre gange højere ved ægdonation, end hvis der anvendes egne æg¹. Det bør dog overvejes, om der er proportionalitet imellem den risiko, der imødegås, og den begrænsning, der opretholdes, i hvordan man kan stifte familie.

Vurdering af, om en person er transkønnet

I bemærkningerne til lovforslaget findes nu henvisninger til en vurdering af, om en person er transkønnet:

Vurderingen af, om en person er transkønnet, skal fortsat ske på samme grundlag som tidligere. (Sektion 2.2.2.1, tredje afsnit)

Dette er yderst beklageligt. Sundhedsstyrelsen har i sin nye *Vejledning om sundhedsfaglig hjælp ved kønsidentitetsforhold*² helt undgået at stille spørgsmålstegn ved, om en person er transkønnet. Det er sket ud fra den erkendelse, at det kun er den enkelte person selv,

¹ Fx *Am J Obstet Gynecol.* 2016 Mar;214(3):328-39. doi: 10.1016/j.ajog.2015.11.020. Epub 2015 Nov 25, og

² VEJ nr. 9921 af 22. september 2017

der kan afgøre det. Der skal dermed ifølge vejledningen ikke foretages en vurdering af, om en person er transkønnet.

Sundhedsstyrelsen anfører i sin vejledning alene, at der skal foretages vurderinger i relation til 1) "varighed og omfang af kønsligt ubehag og ønske om kastration", 2) "lægefaglig vurdering af behandlingsbehov" og 3) "vurdering af om der foreligger somatiske eller psykiske tilstande og lidelser, som kræver behandling forud for kønsmodificerende behandling eller kan kontraindicere hele eller dele af behandlingen".

LGBT Danmark ønsker, at regeringen og Ældre- og Sundhedsudvalget anerkender og tilkendegiver, at der ikke skal foretages en vurdering af, om en person er transkønnet, så der således bliver overensstemmelse mellem vejledningen og forarbejderne til loven.

Det skal endvidere bemærkes, at den efterfølgende sætning i samme afsnit er formuleret, så det fremgår, at en transperson "oplever kønsligt ubehag eller utilstrækkelighed ved egne køns karakteristika". Men ikke alle transpersoner har denne oplevelse, hvorfor sætningen bliver stigmatiserende.

Transkønnede under 18 år

LGBT Danmark foreslog i sit høringssvar at genindføre en undtagelsesbestemmelse for unge.

Med vedtagelsen af lovforslag 2013-14 L 189 (Kriterier for kastration og justeringer som følge af indførelse af juridisk kønsskifte m.v.) blev aldersgrænsen for tilladelse til kastration nedsat fra 21 år til 18 år. Samtidig ændredes § 115, stk. 3 fra

§ 115, stk. 3. Kastration af personer under 21 år må ikke tillades, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.

til

§ 115, stk. 3. Kastration af personer under 18 år må ikke tillades.

Der blev ikke anført begrundelser for at fjerne muligheden for at personer under 18 år (21 år) ikke mere kunne få tilladelse til kastration.

Unge transkønnede kan ofte have været i behandling med henblik på kønsskifte siden før deres pubertet. De fremstår derfor udadtil som det køn, de føler sig som. Der vil være tilfælde, hvor det vil være rigtigst at kunne anvende en undtagelsesbestemmelse og tillade kastration, hvor den unge er under 18 år. LGBT Danmark foreslår derfor, at der til lovforslaget tilføjes en ændring af § 115, stk. 3:

§ 115, stk. 3. Kastration af personer under 18 år må kun tillades, hvis personen er transkønnet, og det vurderes at være til dennes bedste at få tilladelse.

Uafsluttede ansøgninger

I høringsnotatet er der ingen omtale af LGBT Danmarks kritik af, at uafsluttede ansøgninger ikke bortfalder. Ifølge udkastets § 3, stk. 2 finder loven ikke anvendelse på

ansøgninger indgivet inden 1. januar 2018. LGBT Danmark finder det urimeligt, at en ansøger efter lovens vedtagelse skal vente på, at Sundhedsstyrelsen skal færdigbehandle en ansøgning. Både af hensyn til ansøgeren og Sundhedsstyrelsens administration, og henset til, at en ansøgning alligevel kan tilbagekaldes, findes det mest hensigtsmæssigt, at uafsluttede ansøgninger bortfalder, så disse ansøgere straks fra lovens ikrafttrædelse er omfattet af loven.

Konsekvensen af udkastets formulering vil formentlig være, at de transkønnede personer, der har indgivet ansøgning om tilladelse til kastration til Sundhedsstyrelsen, tilbagekalder deres ansøgning, hvorefter de vil være omfattet af de nye bestemmelser.

På den baggrund anbefaler LGT Danmark, at § 3, stk. 2 formuleres således:

§ 3, stk. 2. Ansøgninger om kastration som led i kønsskifte, der er indgivet inden den 1. januar 2018, bortfalder.

Med venlig hilsen

LGBT Danmark

Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner

Søren Laursen
Forperson

Linda Thor Pedersen
Transpolitisk talsperson